

Przystań młodej wdowy TRUDNY OBOWIĄZEK

Audjencja u królowej — matki Jugosławii.

Białogrod, w maju
Pani Marta Oulie, opisuje swoją audjencję u królowej Jugosławii w sposób następujący:
„Otrzymałam zrana list na papierze z czarną obwódką i koroną królewską: „Z rozkazu Jej Królewskiej Mości, królowej Marii, o piątej przyjdziecie do Pałacu w Dedinje. Królowa przyjmie Pana o godz. 17 minut 30”.
Ubrałam się czarno, zgodnie z etykietą dworską, przepisującą żałobę, i auto królewskie w szybkim tempie uniosło mnie aleją, obsadzoną młodymi drzewami, prowadzącą z Białogrodu do pagórka, położonego o kilka kilometrów od miasta, gdzie wznosi się pałac królewski. Należałoby powiedzieć: „willa”, gdyż budynek jest skromny. Zwyczajnie drzewki pod daszkiem, kilka trawników, budynek dla strażników... W procelice zauważyłam niewielki kościół-kaplicę pałacową, i już zatrzymaliśmy się przed podjazdem, gdzie zastaliśmy niewielki samochód dziecięcy — auto małego króla i jego braci.
Wprowadzono mnie przedewszystkiem do biblioteki pałacu. Skorzystałam z chwil samotności, by przyrzeć się pięknemu widokowi z okien: miastu o wielu rzekach, Sawie i Dunaju, któremu przed często przyglądać się musiał Aleksander.
Pani Hadicz, dama dworu zniecałkowiona przez straszną chorobę, która ją dotknęła przed wyjazdem, wyciągała do mnie rękę.
— Zobaczysz pani — mówili przed audjencją do mnie Jugosłowianie — jak szlachetna w swej postawie i naprawdę królowa jest nasza królowa!”
Naprrawdę królowa! To właśnie określenie nasuwa się mimowolnie. Wysoce postać królowej wydaje się jeszcze wyższą spowodu szerokiej sukni i powłóczystego krepuwego welonu, sięgającego do ziemi. Przypomina sylwetkę dawnych władczyń Serbii, jakie widzimy na freskach bardzo starych serbskich katedr. Twarz zaróżowiona, wielkie, błękitne oczy, koloru morza południa w pogodnej, ręce energiczne. Zadnych delikatnych, prócz obaczki słubnej na prawej ręce, i drugiej — szerszej nieco na lewej — obrączki, po śmierci zdjętej z ręki króla.

„Rada jestem widzieć panią. Dziękuję za książkę. Proszę niech pani usiądzie tutaj”.
Królowa wskazała mi miejsce na kanapie, stojącej pośrodku ogromnej sali, o kolumnach z onyksu. Sama usiadła na fotelu, obok małego stolika. Ruchy jej zdawały pewne znużenie. Obecnie lepiej przyjrzeć się mogłam jej obliczu o wyrazie silnej indywidualności. Twarz bez szminki i pudru, powieki zdradzające częste łzy. Wdowa w 34 roku życia.
— Znałam cytując jej słowa — dwunastu lat szczęścia. Obecnie pozostało mi już tylko wykonać obowiązek”
Królowa Marija z łatwością, wysłowia się po francusku. Mówi głosem wolnym, akcentując wyrazy zdań.
Opowiadała mi, że lubi kierować autem, w tempie bardzo szybkim, przez najbardziej samotne dzielnice kraju.
— Właścicielem nas — rzekła — w niektórych częściach kraju są bardzo biedni. Kiedyś, w towarzystwie króla, znaleźliśmy się w wiosce, położonej na wyżynach. Przechodził wieśniak, niedźny bardzo. Zapytałam, jaki życie pedz tam, na górskich szczytach. Rzekł mi: „Przyjdź tam spędzić trzy dni z nami. A jeżeli trzeciego dnia żyć będziesz jeźcie, wówczas zrozumiesz!” — Przecież dzieli jakiś czas — wiek, mieszkanie mi: stajemy razem, a ten wytłumaczył mi: — Nie mają tam ani ziemi, ani wody, pomyśleć by można, że żyją się karamanami”.
Głębokie wzruszenie odbiło się w głosie królowej. Wiem, że z własnych pieniędzy utrzymuje świetlice dla dzieci w szkołach, oraz kantyny dla dożywiania dzieci.
— „Lubię ten pałac — rzekła mi jeszcze królowa: — Gdy wiatr wieje, ma się wrażenie przebywania na okrecie. Lubię kwiaty i ziemię. I ziemia kocha mnie tak: daje mi wszystko, czego od niej żądam. Powiedziałam miłośniczce waszej Riwieri w pewnym zakątku wybrzeża Dalmacji. Chcę tam w „wiszącym” ogrodzie zebrać wszystkie drzewa rosnące w kraju. Użyć na to dwudziestu lat, jeżeli tak będzie trzeba. Chodzi mi nie o podwojenie pieniędzy, ale o zwycięstwo nad oporną przyrodą. Stworzenie pięknego ogrodu jest najtrudniejszą sztuką.
— Ale jest również powodzeniem artystycznym być matką trzech tak pięknych synów, jak dzieci Waszej Królewskiej Mości.
Dotknęłam temi słowami najczulszej

struny. Królowa uśmiechnęła się nareszcie pogodnym uśmiechem.
— Synowie moi są tak niepodobni do siebie — rzekła. — Peter nazywa tak króla Piotra) był zawsze spokojny i poważny; najmłodszy — Andrzej, jest uosobieniem radości życia, a Tommy. (Tomisław) nie wiem, skąd mu się wzięły skośne oczy i ściągnięte usta. Posiada najbardziej zastrzyżony zmysł krytyczny i chętnie odkrywa śmieszne strony ludzi i faktów.
Odczuwa się wyraźnie, z jaką uwagą królowa spogląda na swoich synów. Nie posiada córki. Została obarczona ciężkim zadaniem wychowania na ludzi trzech chłopców z których jeden jest królem...
Zapadł zmierzch. Królowa bawiąc się zapalniczką leżącą na stoliku, nie przyspieszała tempa rozmowy. Mówiła niekiedy, jakby do samej siebie, Polecono mi nie poruszać polityki. Wspominałam tylko o pracy kobiet nad pokojem świata — nadzieją, która zawodzi...
— Niewątpliwie — rzekła królowa — walka jest nieodzowna...
Królowa przerwała audjencję, gdyż ściemniło się niemal zupełnie.
Wkrótce już auto uniosło mnie spowrotem do Białogrodu. Pałac na pagórku, gdzie królowa para Jugosławii nie dawno jeszcze kryła swoje szczęście intymne, jest już tylko wspomnieniem nastrojowym i poważnym.”
P. Sładecki.

DZIEWCZĘ z PANOPTICUM.

Najszybszy wyrok śmierci.

Proces przeciw inżynierowi Roberto Vendowi uważać można za najkrótszy proces o morderstwo w historii sądownictwa angielskiego, ponieważ wyrok śmierci zapadł w rekordowym czasie 5 minut. Historia, która poprzedziła proces, jest osobliwa i tragiczna.
Pewnego dnia wieczorem przechodził inżynier Vend obok pewnego panoptikum na przedmieściu Londynu. Wywoływał, stojący u wejścia, zachwalał, osłabliwił gabinet figur woskowych. Inżynier miał owego wieczora wolny czas. Kupił bilet wstępu. W drewnianej budwie wystawione były woskowe kopie postaci słynnych angielskich zbrodniarzy. Inżynier przejrzał wszystkie figury.
W środku sali znajdowała się rewja mody: lalki w strojach z ubiegłych czasów.
Nagle inżynier stanął jak wryty przed lalką dziewczyny w stroju z czasów wiktoriańskich. Lalka pociągała go z siłą wprost magiczną. Gdy tak stał dłużej przed lalką, odezwał się nagle tuż koło niego głos kobiety: „Zamyka się panoptikum!” Inżynier odwrócił się i nie wierzył swoim oczom.
Obok stała z kłuczami w ręce dziewczyna, będąca żywym oryginałem tej lalki.
Zauważyła zdumienie inżyniera. „Pan jest zdziwiony?” — zapytała. „Mój ojciec, który sporządził te figury, prosił mnie, abym mu pozowała. Stąd wielkie podobieństwo”.
Odwiedziny w panoptikum zadecydowały o dalszym życiu inżyniera.
W pięć tygodni później poślubił córkę właściciela panoptikum, piękną Ruth Matteusa. Małżeństwo to było od początku nieszczęśliwe. Inżynier przekonał się bowiem, że jego żona jest morfinistką, która usiłowała nakłonić swego męża do oddania się temu straszalnemu nalogowi. Przez jakiś czas opierał się, potem stał się również morfinistą. Po roku Vend stracił posadę. Pieniądze, które zaoszczędził w szczęśliwych latach, poszły na morfinę. Vend popadł w nędzę, która była tem dokuczliwszą, że żona jego domagała się pieniędzy na drogi narkotyku. W końcu przyjął posadę jako skromny funkcjonariusz w wielkim magazynie. Ale zwolniono go wkrótce jako niezdolnego.
Potem wydarzył się najstraszniejszy wypadek w jego życiu: przyjął żonę

z kochankiem w swoim własnym mieszkaniu. Pierwszym razem przebaczył jej; drugim razem postanowił się zemścić.
W czasie snu przeciał jej brzytwą gardło. Potem zgłosił się dobrowolnie na policję: „Zamordowałem, proszę o karę śmierci!”
Psychiatrzy uznali go za zupełnie zdrowego na umyśle.
Vend oświadczył im również, że pragnie być skazany i stracony.
Sędziów przysięgłych prosił o najsurowszy wymiar kary, o oddanie go katowi. Zyczenie jego spełniono. W przeciągu 5 minut zapadł wyrok, który skazał go na śmierć.

Pożegnaj na zawsze dolegliwości nóg

Spróbuj tego prostego środka domowego 3 MINUTY PÓŹNIEJ

Oto prosty i nieszkodliwy środek domowy, który pozwala pozbyć się na zawsze najgorszych dolegliwości nóg. Należy zanurzyć nogi w ciepłej wodzie, do której się dodało tyle Saltrat Rodell, by przybrała ona wygląd mleka. Saltrat Rodell zawiera dziesięć roznych soli ze znacznych źródeł radioaktywnych. Te wysoce kojące kąpiele usuwają w ciągu 3-ch minut męczące bóle nóg. Wyciąga natychmiast zapalenie z porażonych, palących rąk. Spuchlizna zmika. Odmrożenia przestają swierzbować i są szybko ukojone. Ta mleczna woda z Saltrat usuwą, jak za porażeniem różdżki czarodziejskiej, ból odcisków, nagłośniaków i stwardniałych miejsc, zmniejsza je do tego stopnia, że można je odjąć w całości wraz z korzeniami. Apteki, składnie apteczne i perfumierje sprzedają pod gwarancją Saltrat Rodell. Skład główny: L. Nasierowski, Warszawa, Kaliska 9.

PULSA

WYBIELA
WZMACNIA
KONSERWUJE

WYBIELA pasta do zębów

Fr. Puls S.A. w Warszawie

DOŁOŻYĆ ZA SZCZĘŚCIEM

STRESZCZENIE POZATKU.
Józef hrabia Borski dowiedział się od swego wspólnika, Blomforsa, w stolicy Finlandji, że firma zbankrutowała. Borski nie chciał, jako b. oficer, do tego dopuścić, ale nie miał gotówki na wykupienie weksli zaprotestowanych. Nie chciał jednak wtajemniczyć w swe położenie narzeczonej Wandy. Udał się do biura prezesa koncernu naftowego, Jozue Manfielda, by prosić go o pożyczkę. Tu spotkał dyrektora Lundquista, który mu zaproponował odgrywanie roli Manfielda, który zmarł przed dwoma laty, o czym jednak nikt nie wiedział.
Borski zgodził się i zaczął odgrywać rolę potentata naftowego. Sekretarzem został Finlandczyk, Likanen.
W południe Manfield nieoczekiwanie przyszedł swego sekretarza:
— Niech pan powie, Likanen, jakie najlepsze wiadomości pan zebrał? Czy Borski... naprawde robi wrażenie zbankrutowanego lajdaka?
Likanen opuścił głowę. Był bardzo zmieszany i przytem mocno poczerwiał.
— Przepraszam, panie prezesie, że nie powiedziałem wszystkiego odrazu... — jaką się — ale o nim kursują okropne plotki...
Manfield zapalił papierosa. Jego ręka trzęsła, akurat tyle, aby to się nie rzuciło w oczy sekretarzowi.
Likanen zniżył głos:
— Słyszałem, panie prezesie, że pan Borski to bigamista...
— Kto to mówi?
— Pani Rokerowa, bardzo poważna osoba, panie prezesie, żona profesora Rokera. Wprawdzie nie twierdziła, że tak było istotnie, ale wyraziła takie przypuszczenie... Po tem miałem sposobność pokłonić się z panem... — zajął do no-

zadowolony, że miałem szczęście poznać panią w Gardone i że pani się zgodziła towarzyszyć mi w podróży.
— Mister Oxley — odpowiedziała tym samym tonem — wykreślił z naszych rozmów tytuł „szanowna pani”. Dobrze? Niech mnie pan nazywa mademoiselle Wanda.
Przytem mówiła, że w gruncie rzeczy nie przedstawia sobą nic więcej, jak tylko sekretarkę, zaangażowaną na wyjątkowo dobrych, choć nie całkiem jasno określonych warunkach.
— Wejźmy — zaproponował, otwierając drzwi i przynudzając Wandę — może Benotti będzie miał coś dla nas.
Wnętrze sklepu przypominało muzeum, pełne ciekawych, bardzo wartościowych zbiorów antycznych, niesłychanie różnorodnych, bez zastrzeżeń autentycznych i odpowiednio drogiech.
Moby suchy człowieczek w binoklach przewracających przenikliwe oczy, natychmiast dostrzegł Amerykanina, przeczłiwą wysuszoną, niezamkniętą lalę, która namienne i wytrwale zbierała starożytne kęsy od niecierpliwego i zawołal:
— Signor Oxley, już mam!
Anielka, która z łatwością mogła być w obrazie sobie w otoczeniu kłóli i kłóty na tle starego dworu szkołkiego, pochwyciła Benottiemu wisiolki spłaszczone i z nęgardą odwróciła się plecami do najbliższego klienta.
Właściciel antykwarjatu nonnowadził uroczyście Oxley'a i jego towarzyszcę do swojego gabinetu prywatnego, gdzie przechowywał zbiór rzadkich, starożytnych kościelnych haftów i koronek: Wandzie przysmał krzesło, Oxley'a natomiast siłą usadowił w fotelu z jakiegoś zamku angielskiego.
Nastąpiło długie milczenie. Benotti zdjął binokle, znów nalażył, powtórzył te czynności kilka razy, jakby chciał podkreślić niesłychaną ważność momentu.
Wreszcie odezwał się:
— Mam go, signor Oxley! Wieszując panu namowczajnego szczęścia.
I ten kolekcjonier, jak każdy prawie bez wyjątku bogaty Amerykanin — pomyślała Wanda — Ciekawam, co zbiegła — obraz, porcelana, szyby, znaczki pocztowe? W każdym razie mamy coś kuować razem. Zresztą co to może

obchodzić?
Jednak to co nastąpiło, przeszło wszelkie oczekiwania.
Oxley'a nie interesowały plótna Rembrandta, ani surowe szlachetne linie szafy antycznej, natomiast niesłychanie imponował mu nikłowy zegarek mordercy Hitchinsona, monoki lorda Derby, stara papierosnica skórzana Stalina.
Przesuwając się jak cień w panoflach filcowych, Benotti otworzył szafę ogniotrwałą, wyjął mały przedmiot, zawinięty w bibułę jedwabną i ostrożnie niosąc swój skarb na dłoni, zbliżył się do Amerykanina.
Na jego skamieniałej twarzy nie drgnął ani jeden mięsień; z niezmierną powagą rozwinął papier i podał jego za wartość Oxley'owi, który, podrażniony już dwoma laty dla własnej przyziemności, zbierał przy tej okazji najmniej wiarygodne osobliwości, i przytem płacił nie ladailecnie.
Rewelacyjną rzadkością okazała się wykalczka księcia Walji pozostawiona na stole w jednym z arystokratycznych klubów Londynu.
Wieczorem Wanda i Oxley spakowali w hotelu Franklina Sydney'a, chudego długonogiego młodzieńca, który razem z Oxley'em uczęszczał na uniwersytet, a teraz przyjechał do Europy na meeting lotniczy.
Sydney podszedł ze zwykłą sobie błażliwością, trochę się speszył, gdy zobaczył Wandę, złożył nieśmiały, ukłonił przy tej okazji najmniej wiarygodnie i klepał go po ramieniu, powiedział czule:
— Jak się masz, galganie! Strasznie się cieszę, że cie widzę, stary lumnie!
W tej samej chwili uprzytomnił sobie, że dobrze wychowany człowiek w obecności pani nie używa takich słów jak „galgan, lump”; zaczął przeproszać Wandę w długich napuszonych zdaniach.
Długonogi pilot-amator mocno przytem poczerwiał, wskutek czego twarz opalona na brąz stała się jeszcze ciemniejsza.
— Chodźmy do tej samej szkoły, szanowna pani — usprawiedliwiał się zakłopotaniem — śniwałeś ty same nieśmiało, należałoby do jednej druży-

ny piłki nożnej — on grał w bramce, a ja byłem prawym łącznikiem. Nasz okrągły bojowy był raoraora... Ładnie, prawda? Raoraora...
Wanda uśmiechnęła się. Gardłowe hasło bojowe wydało się jej zabawne, ale dziewczęce i nie utarte.
Sydney uczuł głęboką wdzięczność dla delikatnej wyrozumiałości dziewczyny i w ciągu następnych dwóch godzin rozwodził się nad wspomnieniami z wspólnej wczesnej młodości.
Przy tej sposobności Wanda dowiedziała się z niemałym zdziwieniem, że Oxley nie poświęcił całego życia na kolekcjonowanie wykalczek lub oczu szklanych i że w normalnych warunkach był zwykłym, zdrowym mężczyzną, równie dobrze umiającym pracować, jak cieszyć się życiem.
Po dwóch godzinach przeprosiła obu przyjaciół z lat dziecińczych, prosząc Oxley'a, by odprowadził ją do windy. Rozwlekłe wnużenie, przerwane niewybrednymi a bardzo prymitywnymi dowcipami, którym towarzyszył hałaśliwy śmiech, zmniejszyły ją i zmoczyły.
Teraz pani już nie było w towarzystwie, więc mogli, nie żenując się, rozmawiać swoim stylem.
Sydney wziął przyjaciela pod ramię, poprowadził do baru i zamówił whisky.
— Powiedz mi, kochany stary ośle, co to za jedna ta kobieta?
— O, ty, latający skarbem najokropniejszych idiotyzmów — odpowiedział mu William Oxley tym samym tonem — przedewszystkiem to nie jest ta kobieta! lecz pani. Zaangażowałem ją dla wspólnego podróżowania.
Oxley był prawdziwym dżentelmenem, więc ani słowa nie wspomniał o incydencie z perłami, wymyślił na oczekaniu nieprawdopodobną historię o tem, jak poznał Wandę i wierzył w bezgranicznej naiwności, że przezrysty wybieg został przyjęty za szczerą monetę.
— Wiec jeśli dobrze zrozumiałem, leżdzicie sobie we dwie i zbieracie różne rymiecie? — zanęcał Sydney.
— O, ty, nieudana karykaturo i lud herga! — odezwał się Oxley. — To, o czym się wprawasz z lekceważeniem, świadczy o beznadziejnym upośledzeniu umysłowym, dla nas jest zupełnie poważną sprawą.
d. c. u.

ROZDZIAŁ IX.
William Oxley i Wanda stali przed sklepem antykwarjarskim Benottiego. Za wielką szybą lustrzana znajdowały się stare obrazy, wazy chińskie i cudne okazy porcelany francuskiej.
Oxley obrzucił rozważeniem spojrzeniem wystawę i zaczął przyglądać się po stacion, odbijającym się w szybie — jedną był on sam, druga piękna i zgrabna dziewczyna. Po chwili przemówił:
— Szanowna pani! Jestem ogromnie

SPORT

197 metrów na sekundę. Granica szybkości osiągana przez człowieka.

Jeden z dziesięciu zagranicznych podaje ciekawą tabelę szybkości osiąganych już obecnie przez człowieka. Musimy przytem zaznaczyć, że dziennik posługuje się rekordami, osiągniętymi w ub. roku, nie uwzględniając ostatnich rekordów pływackich i samochodowych. Szybkość człowieka na sekundę w poszczególnych konkurencjach przedstawia się następująco: W pływaniu 1.74 m. na sek. (obliczenie na podstawie rekordu Weissmüllera na 100 m. stylem dowolnym, który wynosi 57.4. Rekord ten jak wiadomo został znacznie pobity przez Peter Ficka. W biegach szybkości człowieka wynosi 0.7 m. na sek. (na podstawie rekordu Tola na 100 m. - 10.3 sek.). Na łyżwach szybkość wynosi 11.74 m.

Na sek. (rekord Egnestangena na 500 m. - 42.5 sek.). W jeździe konnej szybkość dochodzi do 16.66 m. na sek. (rekord 1000 m. - 1 minuta). Na rowerze szybkość zwiększa się do 16.77 m. na sek. (rekord Micharda 500 m. w 29.8 sek.). Na nartach człowiek przebywa 37.86 m. w ciągu sekundy (rekord Gasnera wynosi 136.3 km. na godz.). Na motorówce człowiek osiąga 55.416 m. na sek. (rekord Gar Wooda wynosi 199.5 km. (godz.)). Na motocyklu - 68.35 m. na sek. (rekord Henne'go wynosi 246.069 km. na godz.). W jeździe samochodowej szybkość staje się już obłokana i dochodzi do 121.8 m. na sek. (na podstawie starego rekordu Campbella - 438.496 km. na godz.). Obecnie, jak wiadomo, Campbell pobili już swój rekord. Na hydroplanie szybkość wzrasta do 197 m. na sek. (rekord Agello wynosi 709.202 km. na godzinę). Szybkość ta naturalnie nie jest ostateczną. W Parwuzi już obecnie używano nagle dla lotnika, który pierwszy przekroczył szybkość 1000 km. na godz. Profesor Piccard przewiduje, że szybkość samolotów w stratosferze będzie dochodziła nawet do kilku tysięcy km. na godzinę.

„DZIEŃ MATKI“

Komisja Oddziału Kół Młodzieży Polskiej Czerwonego Krzyża zawiadamia, że obchód z okazji „Dnia Matki“ odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja pod taskawym pretekstem w województwie Krystyny Hauke - Nowakowej. Jako jeden z wyrazów uczuć dla Matki, została wydana gazetka - jednodniówka, pod tytułem „Dzień Matki“. Na treść jednodniówki złożyły się prace wyjątkowo miłe dla szkolnej, która w miarę zdolności, młiej lub więcej udoliła, wyraziła swe uczucia dla Matki. Ze względu na piękny cel jednodniówki, mamy nadzieję, że wszystkie dzieci, zarówno młodsze jak i starsze, zechcą opisać swoją Matkę gazetkę. Jednodniówkę p.t. „Na dzień Matki“ możnaby nabyć w cenie 15 gr. za egzemplarz w biurze P.C.K., ul. Piotrkowska 236, w godzinach od 9 do 3 po poł., poza tem pewną ilość egzemplarzy postanowiono rozesłać do wszystkich Kół Młodzieży P.C.K. przy szkołach średnich i powszechnych w Łodzi i okolicy.

NIE BĘDZIE PROCESU.

Jak wiadomo, w związku z meczem Pogon - Legia, zarząd Pogoni wytoczył zawody Legii proces karny. Obecnie Pogoń skargę sądową wycofała.

Co zgotować jutro na obiad?

Krupnik. Ozór na szaro, lub klops. Le gumina cytrynowa.

Sport w kilku słowach.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się na stadionie LKS-u przy Al Unji mecz ligowy między LKS-em a Iwowska Pogonia. Na sedzię tego meczu, który rozpocznie się o godz. 17-ej, został wyznaczony p. Rosenfeld. Poza tem w niedzielę odbędzie się w kraju następujące mecze ligowe: w Warszawie: Polonia - Ruch (sędzia p. Seeman), w Krakowie: Wisła - Garbaria (sędzia p. Krukowski), w Świętochłowicach: Śląsk - Cracovia (sędzia p. Szerer), w Poznaniu: Warta - Legia (sędzia p. Andrzejak).

W nadchodzącą sobotę i niedzielę o mistrzostwo klasy A. odbędzie się te mecze które zostały ze względu na żalobę po śp. Marszałku, odwołane w zeszłym tygodniu. Mecze te będą następujące: w sobotę 25 bm. na boisku Widzawa: Wima - Hakoah i w niedzielę 26 bm. o godz. 11-ej na boisku LKS: LKS lb - Makabi, na boisku WKS: LTSG - Widzew, na boisku Union Touring: Union Touring - SKS i na boisku Sokoła w Pabjanicach o godz. 17-ej: PTC - WKS. Obecnie wyznaczone kalendarzykiem mecze o mistrzostwo klasy A (II-ej rundy) zostaną przesunięte o tydzień, tak, że tem samem o tydzień później zostaną zakończone w Łodzi mistrzostwa piłkarskie.

Co nas po pracy rozweseli?

- Teatr Miejski - Kibic
Teatr Popularny (u. Ogrodowa 18) - Cudzik i S-ka
Amor - na scenie: Parki w parku; na ekranie: Roma - Express
Adria - Teraz i zawsze
„BAJKA” - I Uwodzicielka, 2 Pechowy marynarz.
Bratnia Strzecha - Zaledwie wczoraj...
Casino - Amok
Corso - Piotrus
Czary - 1) Biały ptak; 2) Światła wielkiego miasta
Capitol - Pojedynek ze śmiercią
Dom Ludowy - Zaledwie wczoraj...
Europa - Miłoś hrabianki Esterhazy i Franciszka Schuberta
„Gründ - Kino” - Nasz chleb powszedni.
Jar - na scenie: Jego Ekscelesja C. K. v. Schuwicki; na ekranie: Porucznik marynarki
Metro - Teraz i zawsze
Mimoz - 1) Kobieta pod kontrolą; 2) Władcy Libanu
Mewa - 1) Piękny jest świat; 2) Świat należy do ciebie
Miraż - Pieśń kozaka
Palace - Mała czarodziejka
„PRZEDWIOSNIE” - Przeor Kordecki
„Rakietki” - Julia
Record - 1) Katastrofa Człuska; 2) Co mój mąż robi w nocy?
Sfinks - 1) Krew cygańska; 2) Odmęt ulicy
Stylowy - Bolero
Sztuka - Malowana zasłona
Zacheta - 1) Czy Łódźa to dziewczyna? 2) S.O.S. Główna lodowa!

Życie ekonomiczne. BAWELNA.

NOWY JORK: - Notowań niema. LIVERPOOL: loco 6.95, maj 6.60, czerwiec 6.53, lipiec 6.49. Egipska: loco 8.44, maj 8.13, lipiec 8.18, październik 8.10. BREMA: loco 14.32, lipiec 13.31, październik 13.42, grudzień 13.56.

„AMOK“ W „CASINIE“.

Słynna powieść Stefana Zweiga p.t. „Amok“, którą entuzjastycznie oglądano w kinie przez francuską wytwórnę „Pathe-Natan“. Co to jest Amok? To jedna z niezbadanych tajemnic Wschodu, szal, zrodzony wśród parnych, bagnistych, bezkresnych lasów Indyi, w tej dusznej atmosferze, która ciąży na nerwach ludzkich, jak burza, aż w końcu załamania się. Ten tajemny szal tropikalny, bunt krwi i zmysłów - stał się kanwą, na której osnutą jest powieść Zweiga i film reżysera Ozepe. Rolę człowieka, ogarniętego szaleństwem Amoka odgrywa inkisizym, występujący równo cześnie w drugiej roli: szofera pięknej europejki. Główne role grają artyści Comedie Francaise. „Amok“ odbiega zupełnie od wzorów filmów francuskich. Fascynująca treść filmu wspaniale zdjęcia i bogaty scenariusz, a przede wszystkim reżyseria Rosjanina, Fedora Ozepe, twórcy „Złotego paszportu“ i „Braci Karamazow“ dają nadspodziewanie dobre rezultaty.

WINSZUJEMY

Jutro: Julii i Helenie Wschód słońca 3.33 Zachód słońca 19.31 Długość dnia 15.58 Przybyło dnia 8.58 Tydzień 21.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

PELNA TABELA WYGRANYCH 32-ej LOTERII PAŃSTWOWEJ.

W jedenasty dzień cięgnięcia loterii głównej wygrane padły na następujące numery:

Table with lottery numbers for the 32nd National Lottery. Columns include winning numbers, prize amounts, and names of winners.

Table with lottery numbers and names of winners for the 32nd National Lottery.

Table with lottery numbers and names of winners for the 32nd National Lottery.

Table with lottery numbers and names of winners for the 32nd National Lottery.

Table with lottery numbers and names of winners for the 32nd National Lottery.

Wielka szansa! ZŁ. 10.000

ZŁ. 10.000 na Nr. 10731. ZŁ. 10.000 na Nr. 12674. Znów pała faktycznie w naszej kolekcji losówk. F. BRAJTSZAJNA, Piotrkowska 14

ZŁ. 50.000 na Nr. 17323

ZŁ. 10.000 na Nr. 73170. ZŁ. 10.000 na Nr. 10731. Znów pała faktycznie w naszej kolekcji losówk. F. BRAJTSZAJNA, Piotrkowska 14

ZŁ. 50.000 na Nr. 17323

ZŁ. 10.000 na Nr. 73170. ZŁ. 10.000 na Nr. 10731. Znów pała faktycznie w naszej kolekcji losówk. F. BRAJTSZAJNA, Piotrkowska 14

ZŁ. 50.000 na Nr. 17323

ZŁ. 10.000 na Nr. 73170. ZŁ. 10.000 na Nr. 10731. Znów pała faktycznie w naszej kolekcji losówk. F. BRAJTSZAJNA, Piotrkowska 14

PO ZŁOTYCH 200

Table listing various prizes and winning numbers in Polish Zloty.

PO ZŁOTYCH 200

Table listing various prizes and winning numbers in Polish Zloty.

PO ZŁOTYCH 200

Table listing various prizes and winning numbers in Polish Zloty.

NIERÓWNY MALARZ ANIOŁKÓW.

Arcydziela wielkiego mistrza.

Antonio Allegri jest znany powszechnie raczej ze swego przydomka Correggio, aniżeli z nazwiska. Wszelkie galerie malarstwa europejskiego, lecz i amerykańskiego szczytają się z posiadania tego lub owego jego dzieła.

Malarstwo włoskie jest wspaniałym ogrodem, który wydał cudne kwiaty w postaci arcydziela wielkich mistrzów. Jednym jednak z najbardziej pociągających jest właśnie Correggio. Prace jego odznaczają się

miełkością kolorytu i nieporównanym wdziękiem.

Bogactwo barw obrazów Correggio da się porównać chyba tylko z kobiercem kwiatów, czarującym w najpiękniejszym okresie roku. Poza to, czy to jeśli chodzi o światła i cienie, czy też o formę, nie ma artysty, któryby mu dorównał. Postacie, wyobrażenia w jego dziełach, mają pociągający uśmiech i po prostu zniewala widza do długiej kontemplacji piękna.

Świeci z jego obrazów, to naprawdę postacie żyjące — błogie szczęścia meblańskiego.

Najbardziej jednak porwują nas pełne uroku twarzyczki dziecięce. Artysta ten umiał zakłać w nich

nałowność i futerność.

Ciałko dziecka tryśka zdrowiem. Wiodną jest rzeczą, że ten urok dziecięcy to główny cel obrazu. Weźmy na przykład obraz, zatytułowany „Dzień”, gdzie Dzieciątko Jezus stanowi przedmiot uwielbienia wszystkich umieszczonych w obrazie postaci. Matka Boska z miłością spogląda na siedzące na Jej łonie Dziecię. Święta Katarzyna z rozczuleniem całuje Jego nóżkę. Święty Hiero-

nim dla rozzerwania Dziecięcia trzyma przed nim otwartą książkę, której kartki

przewraca anioł. Dziecię wyciąga rączkę ku książce z widocznym zadowoleniem.

A jakże rojno jest od przemłych aniołów w obrazach Correggio! Jakże ożywiają konieczną powagą i skupieniem świętych. Ruchliwe niemal rozbawione istotki o rozkosznych twarzyczkach, mówią sprawią radość naszemu sercu.

Szczyt tego oroku dziecięctwa osiągnął Correggio we fresku, namalowanym na suficie kłasztornym św. Pawła w Parmie. Wśród splotu winorośli i owoców, umieścił on szereg okienek owalnych, z których wygląda jeden, a niekiedy dwa aniołki.

Zalować można krótkiego życia Correggio, który i tak zresztą dał dowód **wielkiej pracowitości.**

Ale jakże wielu jeszcze mógłby dokonać rzeczy, gdyby nie wczesna śmierć nieubłagana. Mistrzem jego był Lorenzo Costa. Wielka jednak indywidualność Correggio nie pozwalała mu wzorować się na kimkolwiek, a więc nawet na swoim mistrzu. Sztuka otworzyła przed nim jemu tylko właściwą drogę. Do największych jego arcydziela należy zaistnieć wspomniany „Dzień”, potem „Złobek” z Galerii dreźnieńskiej, zwany inaczej „Nocą”, a to ze względu na efekty świetlne, oraz „Madonna” z Galerii w Parmie. Wśród najlepszych fresków jego, uwidatnia się kopuła Katedry św. Jana w Parmie, gdzie wspaniałe połączenia barw błękitu, złota i srebra, dają wrażenie Nieba.

Prawdziwa poezja sztuki malarzkiej.

Ochrona rąk przy pracy.

Szkodliwy wpływ benzyny

NA ZDROWIE LUDZKIE.

W Instytucie Chorób zawodowych w Leningradzie przeprowadzono badania nad wpływem pracy w atmosferze par benzyny na zdrowie ludzkie. Badania przeprowadzone w fabryce płaszczyk gumowych, w której używa się benzyny

do rozpuszczania gumy. Robotnicy wspomnianej fabryki skarżyli się na

różnorodność dolegliwości wskutek przebywania w pomieszczeniach, nasyconych parami benzyny. Na początku dnia pracy występowało zwykle podniecenie, podobne do alkoholowego, potem senność i stępienie. Wielu z nich cierpiało na różnorodnie zaburzenia nerwowe i objawy zatrucia.

Dokładne badania kliniczne robotników wykazały, że benzyna działa

szkodliwie na krew

i na system nerwowy. Po pewnym okresie pracy w parach benzyny powstaje anemja, z drugiej zaś strony zatrucie benzyna powoduje znaczne zwiększenie pobudliwości systemu nerwowego. Czynniki te, sumując się, doprowadzają do powstania różnorodnych stanów chorobowych. Przy dostatecznie wczesnym przerwaniu pracy objawy zatrucia ustępują.

Badania te dowiodły, że benzyna wywiera szkodliwy wpływ na zdrowie ludzkie i w zakładach przemysłowych, w których się jej używa, przedewszystkiem w fabrykach wyrobów gumowych, w pracowniach chemicznych, przy malowaniu barwami rozpuszczonymi w benzynie, w rafineriach oleju skałowego, należy chronić robotników przed zatruciem benzyną. Ochrona polega na takiej organizacji produkcji, ażeby benzyna

swobodnie nie parowała.

co również bywa połączone ze stratami materialnymi, lecz, żeby proces produkcyjny przebiegał w szalenie zamkniętych przestrzeniach. Pomieszczenia do pracy, w których znajdują się ludzie, powinny być dobrze wentylowane, miejsca zaś, w których benzyna musi parować, powinny być zaopatrzone w urządzenia wyciągowe.

Ręka, jako podstawowe „narzędzie” pracy, podlega przy pracy różnorodnym uciążliwom, które po kilku latach utrwalają się i są charakterystyczne dla danego zawodu. Tak np. ręka szklarza odznacza się licznymi ranami i bliznami wskutek ustawicznych

okaleczeń szkłem:

reke farbiera włókienniczego cechują zmiany barwowe i nadżerki, spowodowane wane aniliną, ręka ciemna i popiekana wskutek działania czynników atmosferycznych posiada wieśniak; u węglarzy i górników charakterystyczna jest impregnacja skóry czasteczkami węgla; inaczej wygląda ręka szewca, małarza, garbarza, solarza, urzędnika — każda nosi swe pismo zawodowe. Po ręce można często rozpoznać przynależność człowieka do tego lub innego zawodu.

Urazy zawodowe rak często uniemożliwiają człowiekowi pracę, jeśli czynnik

działał zbyt silnie.

Pozatem częste okaleczenia rak są punktem wyjścia zakażeń, które powodują ciężkie komplikacje i dłużej trwającą niezdolność do pracy. Stąd też wywołana konieczność ochrony rąk przy pracy. Polega ona na zachowywaniu czystości rąk na unikaniu okaleczeń i siaraniem zaopatrzeniu najdrobniejszej choćby ranki falownym opatrunkiem. Przy tych pracach, w których ręka narażona jest na działanie żrące czynników chemicznych, lub na stałe powtarzające się urazy mechaniczne, winna ona być chroniona przez odpowiednio rekawice. Np. w fabrykach chemicznych służy do tego celu rekawice gumowe, robotnikom szlifierni dają się rekawice skórzane itp.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?

PODSŁUCHANE

HOTEL.

— Halo, panie gospodarzu, w tem łóżku znalazłem pluskwę.
— A kogoby pan chciał znaleźć? Grety Garbo?

W ZAPALE.

Kandydat na posła, wygłasza mowę agitacyjną: — Chcecie rozbić drogi, głosicie na nas. Chcecie obniżenia podatków? Głosicie na nas. Chcecie rasowego bycia? Głosicie na nas.

AMUNICJA DLA ARMI ABISYŃSKIEJ.

Przybycie transportu amunicji i broni do stolicy Abisynji Addis Abeby. Transport zawiera 7 milionów naboń i 400 karabinów maszynowych.

Świeży kotlet cielecy W SKRZYŃCE DO LIŚTÓW.

Niemieccy urzędnicy pocztowi, zatrudnieni przy wypróżnianiu ulicznych skrzynek pocztowych, muszą być przygotowani na najróżniejsze niespodzianki. Nie brak „dowcipniów”, wkładających do skrzynek pocztowych, zimową porą, garstki śniegu lub petardy, która wybuchła

przy poruszeniu skrzynki.

Nikt jednak nie zdaje sobie sprawy, jakimi przedmiotami obdarza publiczność nieszczesne skrzynki pocztowe. Złodziej, który „świsnął” portfel, wrzucił go do skrzynki — po próżnicy. Przechoździł, składa do niej znalezione na ulicy przedmioty — nie chcąc się narażać na kłopoty biurokratyczne, związane z „opisem czynu” itp.

Następnie są rozstrzygnięcia. Jeden z listowych berlińskich opowiada, że pewnego dnia znalazł w skrzynce do listów

świeżutki kotlet cielecy

— nie wie jednak czy rozstrzygnęła go gospośka do patelni wrzuciła... list do naczelnego.

Ze skrzynek pocztowych porozmieszczanych na ulicach wychodzą nieraz wraz z listami, tabliczki czekolady, różne drobne narzędzia, a nawet części garderoby. W jednym z miast niemieckich po statniej nocy karnawałowej, znalazłono w skrzynce pocztowej

kosztium maskowy.

wepchany do środka przy wielkim nakładzie trudu. Skrzynka bez szemrania poryta wszystko — a trawienie odbywa się wśród niezliczonej ilości listów i pocztówek.

Zegary w głębokiej studni chodzą najpункtualniej.

W obserwatorium paryskim znajduje się zegar-automat, który podaje publiczności na zapytanie telefoniczne godzinę z dokładnością do 1/10 sekundy.

Ponieważ za każdą informację opowiaduje opłata 50 centimów, a obserwatorium otrzymuje przeciętnie 12.000 pytań dziennie — przeto rząd francuski pobiera z instalacji tego zegara przeszło 2 miliony franków rocznie. Zegar w obserwatorium kontrolowany jest przez t. zw. „zegary-matki”, które znajdują się w miejscach zabezpieczonych całkowicie przed

zmianami i wahaniami temperatury. Nikt nie zbliża się do tych zegarów, umieszczonych w głębokiej studni, gdyż nawet ciepło promieniujące z ciała ludzkiego może wpłynąć ujemnie

na dokładność ich biegu.

„Okno elektryczne” (komórka fotoelektryczna), umieszczona naprzeciw wahań tych zegarów czuwa nad ich ruchem i przesyła automatycznie drogą radiową dokładną godzinę zegarom obserwatorów francuskich i stacjom nadawczym radiowym, które skolei przesyła ją statkom na morzu.

Roman Rom-Furmański.

Niebezpieczne pieski nicejskie.

Srebrna kartka z rysunkiem.

Mniej więcej pośrodku „Promenade des Anglais” na betonowym podium opartym na palach wbitych w dno morza pyszni się swoją oryginalną budową dom gry „Casino de la Jetée”, konkurencja

podbliskiego Monte Carlo. „Casino de la Jetée”, istny pałac na wodzie, mieści w sobie luksusowy teatr, kino, restaurację i wspaniałe salony dla gry w ruletkę. Podczas sezonu na szerokiej „Promenade des Anglais” trudno o miejsce, tak

ciężko i gwarno... Jak daleko nie sięgniesz okiem wszędzie stółki z kolorowymi parasolami, wygodne, koszykowe fotelki do zazywania kąpieli słonecznej.

Czy to nie rozkosz śnić w takim fotelu i twarzą zwrócony do słońca i lazurowego morza zapomnieć o wszelkich troskach, których przecie nie brak nikomu. A gdy oczy nasyca się widokiem igrających fal nie opuszczaj miejsca, lecz odwróć głowę i spojrz... na sznury eleganckich aut mknące bezszelestnie po gładkim czarnym asfalcie...

...na śliczne, wysokie lampy z mlecznymi szybkami i niskie fontanny oświetlone od dołu.

...i na wspaniałe gmachy hoteli pobudowane na wybrzeżu.

Co za luksusowe budowle! Jaki przepych! W hotelach tych można dosłownie zabłądzić. Jednym z najwspanialszych w Nizy jest hotel „Negresco”.

Jest on dzień i nocą iluminowany. W jego holu rzuca się w oczy słońce pośrodku na obrzynie dywanierachalczny samochód, którym prapradziadek dzisiejszego właściciela „Negresco” jeździł w towarzystwie

prababci po Lazurowym brzegu. Ten osobliwy środek komunikacyjny podziwiałem wspólnie z księdzem Kneblewskim. Ktoś tak samo jak ja mwiszkował po Nizy. Na Promenade des Anglais odświeża nie-

19 lennicki X muzy chrapie pekińczyk.

Psy te kilka lat temu stały się powodem wielkiego nieszczęścia. Mianowicie w Nizy wykryto ognisko zawlezionej z Indji choroby, nieznannej dotąd w Europie, zwanej Kala - Azar, po polsku czarna febra.

Jednemu ze znakomych specjalistów chorób infekcyjnych udało się wykryć sprawcę. Jest to pasorzyt należący do gatunku plasmodji. Atakuje on przeważnie śledzionę, powodując w krótkim czasie jej degenerację i ogólną ciężką anemję, nie ustępującą przed żadnymi środkami i przyprawiając chorego o śmierć.

Ów specjalista, któremu chodziło nie tylko o wyliczenie choroby, lecz także o skuteczne zapobieganie rozszerzeniu się choroby, na szczęście dla Nizy wykrył wylęgarnię tych zezaków.

Największe podejrzenie jako na groźnych rozsadników niebezpiecznych zarazków padło na... pieski nicejskie.

Możecie sobie wyobrazić panikę, jaka wytkła wśród właścicieli piesków po ogłoszeniu w prasie komunikatu o spozatrzeniach sławnego lekarza. W toku dalszych badań stwierdzono, iż w okresie epidemji Kala - Azar, nikt inny tylko nieszczelne pieski są największymi rozsadzielami plasmodji. Stwierdzono również, że na czarną febrę zapadają przeważnie dzieci chętnie bawiące się z psami. W związku z tem władze sanitarne na łasnym Brzegu wydały

szereg zarządzeń

wzmacniając kontrolę nad psami. Zarządzenia te utrzymują się w mocy do dnia dzisiejszego.

Ponieważ Nizza jest rajem dla pań ze względu na swój bliski kontakt z Paryżem, dyktatorem mody światowej, zaczynamy błądzić po ulicach i zachwycać się wirtuozami sklepów. Wszystkie wystawy są pod znakiem nadchodzących Święt Wielkiejnocy. Sklepy z cukrami, istne bombonierki, urządziły wystawy jakich im mogą pozazdrościć polscy Wedlowie i Fuskowie.

Jakiś, czekoladowe obrzymie, błękitne jaja, przepasane wstążkami, żywe, maleńkie pisklety spacerujące po trawce, etc. etc.

Jeśli chcesz, aby twa gadatliwa pani